

ASPIRIN KOT PRIMARNA PREVENTIVA SRČNO - ŽILNIH DOGODKOV

Urša Plaskan, Nežka Strmičnik, Katja
Juteršek

OPIS PROBLEMA

- *V ambulanto pride 70-letna gospa, ki že dolgo ni bila pri zdravniku. Želi, da ji pregledam kri, ker jo zanima če je zdrava. Trenutno težav nima, ima urejeno arterijsko hipertenzijo. Zanima jo, kdaj bova uvedli aspirin, saj ji je to svetovala njena osebna zdravnica, ki je šla lani v pokoj. Menda naj bi bilo koristno zanjo, zdaj ko je že toliko stara.*

KLINIČNA VPRAŠANJA:

- Ali je aspirin priporočljiv kot primarna preventiva pred srčno - žilnimi dogodki pri starostnikih (<70 let)?
- Je korist aspirina večja od potencialne škodljivosti?
- Če je koristen, komu predpisati aspirin kot primarno preventivo?
- Če ni koristi, je smiselno ukinjanje aspirina nekemu, ki ga prejema že več let?

RELEVANTNOST PROBLEMA ZA DELO V AMBULANTI

- Srčnožilne bolezni so najpogostejši vzrok za obolevnost in umrljivost pri nas
- Populacija se stara, pomembna je preventiva za čim daljše ohranjanje zdravja
- Veliko ljudi išče “čudežno tabletko”, ker zdrav življenjski slog nekaterim predstavlja določen napor

The screenshot shows a news article on the 4.si website. The main headline is "Preventivno jemanje aspirinov vam lahko reši življenje" (Preventive use of aspirin can save your life). The article is dated 14. APRIL 2016, OB 7:00 and has 104K likes. The main image shows a hand holding a white aspirin tablet. To the right of the article, there is a section titled "NAJBOLJ BRANO" (Most Read) with two items:

1. Pripravite se, menjajo jih! ZDRAVJE 18298 ogledov
2. To živilo vrnite, lahko se zastrupite

PREGLED RELEVANTNIH VIROV

- Članek 1: Raju N, Sobieraj-Teague M, Hirsch J, O'Donnell M, Eikelboom J. **Effect of Aspirin on Mortality in the Primary Prevention of Cardiovascular Disease.** Am J Med 2011; 124:621. (PubMed)
- Članek 2: Guirguis-Blake JM, Evans CV, Senger CA, et. al. **Aspirin for the Primary Prevention of Cardiovascular Events: A Systematic Evidence Review for the U.S. Preventive Services Task Force.** Ann Intern Med 2016; 164:804. (PubMed)
- Članek 3: Baigent C, Blackwell L, et al. **Aspirin in the Primary and Secondary Prevention of Vascular Disease. Collaborative Meta-analysis of Individual Participant Data from Randomised Trials.** Lancet 2009; 373:1949. (PubMed)
- Članek 4: McNeil JJ, Wolfe R, Woods RL, et al. **Effect of Aspirin on Cardiovascular Events and Bleeding in the Healthy Elderly.** N Engl J Med 2018; 379:1509-18. (PubMed)
- Članek 5: Seshasai SR, Wijesuriya s, Sivakumaran R, Nethercott S, Erqou S, Sattar N, Ray KK. **Effect of Aspirin on Vascular and Nonvascular Outcomes: Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials.** Arch Inter Med 2012; 172-209. (PubMed)
- Članek 6: Bartolucci AA, Tendera M, Howard G. **Meta-analysis of Multiple Primary Prevention Trials of Cardiovascular Events using Aspirin.** Am J Cardiol 2011; 107:1796. (PubMed)
- Članek 7: ASCEND Study Collaborative Group, Bowman L, Mafham M, et al. **Effects of Aspirin for Primary Prevention in Persons with Diabetes Mellitus.** N Engl J Med 2018; 379(16):1529-1539. (PubMed)
- Članek 8: Gaziano JM, Brotons C, Coppolecchia R, et al. **Use of Aspirin to Reduce Risk of Initial Vascular Events in Patients at Moderate Risk of Cardiovascular Disease (ARRIVE): a Randomised, Double-blind, Placebo-controlled Trial.** Lancet 2018; 392(10152) (PubMed)
- Članek 9: Spencer FA, Guyatt G. **Aspirin in the Primary Prevention of Cardiovascular Disease and Cancer.** UpToDate 2018

POVZETEK NAJBOLJ RELEVANTNIH VIROV

Članek 4: McNeil JJ, Wolfe R, Woods RL, et al. **Effect of Aspirin on Cardiovascular Events and Bleeding in the Healthy Elderly.** N Engl J Med 2018; 379:1509-18. (PubMed)

- Preventivno jemanje aspirina pri zdravih starostnikih (<70 let) ni priporočljivo, ker pomembno povečuje tveganje za večjo krvavitev. V primerjavi s placebom se tveganje za srčnožilni dogodek sicer malo zmanjša.

Članek 9: Spencer FA, Guyatt G. **Aspirin in the Primary Prevention of Cardiovascular Disease and Cancer.** UpToDate 2018

- Jemanje aspirina v obdobju 10 let, zmanjša pojavnost ne-usodnih miokardnih infarktov. Nima oz. ima zelo majhen vpliv na zmanjšanje umrljivosti zaradi kardiovaskularnih dogodkov ali drugih dogodkov. Prav tako nima vpliva na pojavnost možganske kapi v obdobju 10 let. Poveča tveganje za večjo krvavitev. Pomembna je individualna obravnava.

PRIPOROČILA ZA PRAKSO

- Aspirin je učinkovit pri preprečevanju kardiovaskularnih dogodkov tudi pri osebah brez srčno – žilne bolezni v primarni preventivi, vendar je škodljivost zaradi pojava velikih krvavitev večja od potencialne koristi.